

Міністерство освіти і науки України



ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Нарисної геометрії та інженерної графіки

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 7 Основи шрифту

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	ОПП Графічний дизайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	розрахунково-графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	залік

Викладач (Викладачі):

Перпері Алла Олександрівна, канд. техн. наук, доцент, зав. кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки, a_perperi@ukr.net

Сидорова Наталія Валеріївна, канд. техн. наук, доцент кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки, sidorovanataliya@ukr.net

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформується навички та вміння грамотно використовувати знання щодо принципів побудов шрифту та шрифтових композицій, використовувати шрифти різних стилів для визначення і підсилення емоційної значущості інформації, користуватися різними графічними матеріалами та вимогами, що надаються до шрифтових композицій у сучасній архітектурі. Студенти знайомляться з теоретичними та практичними знаннями про закони побудови шрифтів та особливості застосування шрифтової графіки в навчальній професійній діяльності та здобувають навички художньо-графічної діяльності.

Передумови для вивчення освітнього компонента: після вивчення освітнього компоненту Рисунок

Програмні результати навчання:

ПРН7 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН8 Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

ПРН9 Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН15 Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

ПРН18 Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРН21 Приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- у чому полягає предмет і методи дисципліни «Основи шрифту»;
- види шрифтів та особливості їхнього застосування в архітектурній практиці;
- особливості роботи з різними графічними інструментами і матеріалами;
- вимоги щодо шрифтової композиції;
- елементи комп'ютерної графіки у написанні шрифтів.

володіти:

- володіння різними прийомами та способами написання шрифту;
- уміння відтворювати стильову єдність шрифту по базовим елементам і літерам;
- уміння використовувати шрифт, як рівноправний елемент графічної композиції.

вміти:

- користуватися правилами виконання надписів різними шрифтами;
- грамотно використовувати шрифти різних стилів для визначення і підсилення емоційної значущості інформації, що надається при створенні об'єктів комунікацій,
- використовувати різні спеціальні прийоми та навички, що допомагають розвивати зорову пам'ять та творчу уяву, володіти навичками аналізу та відтворення гармонії у створенні шрифтових композицій;
- використовувати знання щодо принципів побудов шрифту та шрифтових композицій;
- користуватися різними графічними матеріалами та вимогами, що надаються до шрифтових композицій у сучасній архітектурі.

Тематичний план

Тема 1: Дисципліна «**Основи шрифту**»: мета і задачі. Стислий історичний огляд про виникнення та розвиток мистецтва шрифту. Види шрифтів: основні принципи класифікації.

Тема 2: Креслярські шрифти

Тема 3: Загальна теорія шрифту: основні поняття і термінологія. Архітектурні **вузький** та **широкий** шрифт: правила виконання окремих великих літер та цифр, а також надписів. Гарнітура і основні елементи літерної графіки. **Титульний аркуш**

Тема 4: **Антиква**: шрифт зодчого: морфологія та особливості побудови літер, знаків і цифр. Спряження

Тема 5: Шрифт **ГОТИЧНИЙ**: текстура, швабахер, бастарда, фрактура, ротунда. Вивчення конструктивних особливостей креслення літер. **Графічна робота № 2. Шрифт Готичний**

Тема 6: Старослов'янський шрифт: особливості побудови літер, знаків і цифр, вивчення конструктивних особливостей креслення літер. **Графічна робота № 3. Старослов'янський шрифт**

Тема 7: **Шрифтові композиції**. Класифікація та закони. Геометричні побудови літер і знаків. Оптичні ілюзії і методика їх узагальнення. Ергономічні особливості сприйняття шрифту. Елементи психологічного та емоційного сприйняття шрифту.

Тема 8: Підготовка до лекційних занять, теоретичних занять і методичних основ курсу

Тема 9: Закріплення теоретичних основ графічної роботи «Шрифт Антиква» - тема Спряження. Підготовка, виконання та оформлення графічної роботи «Шрифт Антиква»

Тема 10: Підготовка, виконання та оформлення графічної роботи «Готичний шрифт»

Тема 11: Підготовка, виконання та оформлення графічної роботи «Старослов'янський шрифт».

Тема 12: Вибір напрямку тематики, виконання та оформлення графічної роботи «Шрифтова композиція».

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «Основи шрифту» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

- титульного аркушу,

- розрахунково-графічної роботи, яка включає 4 роботи:

Графічна робота №1 Шрифт Антиква: вивчення конструктивних особливостей креслення літер за допомогою спряження (ф.А3)

Графічна робота №2 Шрифт Готичний: вивчення конструктивних особливостей креслення літер, виконання написів (ф.А3)

Графічна робота №3 Шрифт Старослов'янський: вивчення конструктивних особливостей креслення літер, виконання написів (ф.А3)

Графічна робота №4 «Шрифтова композиція»

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку шляхом накопичення балів від 60 до 100 балів: виконання практичних робіт та розрахунково-графічної роботи (графічних робіт).

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Основи шрифту» до виконання розрахунково-графічної роботи для студентів спеціальності 022 «Дизайн» освітній рівень (бакалаврський). ОДАБА: Одеса, 2024. 26с.

2. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи шрифту» для студентів спеціальності 022 «Дизайн» освітній рівень (бакалаврський). ОДАБА: Одеса, 2022. 64с.

3. Бредньова В.П., Перпері А.О., Яворська Н.М. Навчальний посібник з дисципліни «Мистецтво шрифту» для студентів спеціальностей 191 «Архітектура та містобудування» і 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». - ОДАБА, 2017. 128 с.

4. Перпері А.О., Сидорова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Мистецтво шрифту» для студентів спеціальностей 191 «Архітектура та містобудування» освітнього рівня «Бакалавр» – Одеса: ОДАБА, 2020. 82с.

5. Перпері А.О., Яворська Н.М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Прикладне мистецтво шрифту» для здобувачів освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітнього рівня «магістр». ОДАБА: Одеса, 2022. 130 с.

6. Перпері А.О., Яворська Н.М. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Прикладне мистецтво шрифту» до виконання розрахунково-графічних робіт для здобувачів освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітнього рівня «магістр». ОДАБА: Одеса, 2022. 34 с.

7. Перпері А.О., Яворська Н.М., Яворський П.В. Конспект лекцій з дисципліни «Мистецтво шрифту» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітнього рівня «бакалавр». ОДАБА: Одеса, 2021. 139 с.

8. Perperi A.O., Sydorova N.V., Brednyova V.P., Yavorska N.M. Compendium of lectures on art of font for students of specialty 191 «architecture and urban planning». Мистецтво шрифту. Конспект лекцій для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Odessa, 2019 . 47р.

9. Перпері А.О., Бредньова В.П., Яворська Н.М. Методичні вказівки з дисципліни «Мистецтво шрифту» до практичних занять для виконання контрольних і самостійних робіт для студентів спеціальностей: 191 «Архітектура та містобудування», 023 «Образотворче мистецтво , декоративне мистецтво, реставрація» освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр». ОДАБА: Одеса, 2019. 59 с.

Допоміжні джерела інформації

10. Різник М. Письмо і шрифт / М. Різник. К.: Вища школа, 1978. 132 с.

11. Мітченко В. С. Естетика українського рукописного шрифту / В. С. Мітченко. К.: Грамота, 2007. 208 с.

12. Архитектурное черчение: Справочное пособие (Ткач Д.И., Рускевич Н.Л., Нири́нберг П.Р., Ткач М.Н.). К.: Будивельник, 1991. 272 с.
13. Снарський О.В. Шрифт в мистецтві художнього оформлення / О. В. Снарський. К.: Мистецтво, 1975. 132 с.